SALA DE LECTURĂ

Scînteia

JURNALUL ROMÂNIEI 1989 – ACUM DOUĂZECI DE ANI

Numărul 158 | Marți, 7 iulie 2009 – Vineri, 7 iulie 1989 | DISTRIBUIT ÎMPREUNĂ CU JURNALUL NAȚIONAL

A ÎNCEPUT CONSFĂTUIREA TRATATULUI DE LA VARȘOVIA

Zi încărcată pentru oficialii de rang înalt ai României. Și nu numai pentru ei. La 7 iulie 1989 începea Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

În Capitala României sosiseră cei mai importanți lideri politici din țările semnatare ale Tratatului, aflați la conducerea delegațiilor.

Astfel, Todor Jivkov, secretarul general al Partidului Comunist Bulgar, a venit la București însoțit de prim-ministrul Gheorghi Atanasov, Dobri Djurov, ministrul Apărării Populare, Petăr Mladenov, ministrul de Externe, și Dimităr Stanișev, secretar al CC al PC Bulgar.

Delegația Cehoslovaciei a fost condusă de Milos Jakes, secretar general al CC al PC din Cehoslovacia, însoțit de Gustav Husak, președintele republicii, Ladislav Adamec, președintele Guvernului, Jozef Lenart, secretar al CC al PC din Cehoslovacia, Jaromir Johanes, ministrul de Externe, și Milan Vaclavik, ministrul Apărării Naționale.

Est-germanii au venit însoțiți de Erich Honecker, secretarul general al Partidului Socialist Unit din Germania. Din delegație mai făceau parte: Willi Stoph, președinte al Consiliului de Miniștri, Hermann Axen, secretar al CC al PSUG, Heinz Kessler, ministrul Apărării Naționale, Egon Krenz, vicepreședinte al Consiliului de Stat, Günter Mittag, vicepreședinte al Consiliului de Stat, Oskar Fischer, ministrul Afacerilor Externe.

La conducerea delegației poloneze se afla Wojciech Jaruzelski, prim-secretar al CC al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, care venea însoțit de Mieczyslaw Rakowski, președintele Consiliului de Miniștri, Jozef Czyrek, secretar al CC al PMUP, Czeslaw Kiszczak, ministrul Afacerilor Interne, Florian Siwicki, ministrul Apărării Naționale, Tadeusz Olechowski, ministrul Afacerilor Externe.

Delegația ungară era condusă de Rezso Nyeres, președintele Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, însoțit de Miklos Nemeth, președintele Consiliului de Miniștri, Gyula Horn, ministrul Afacerilor Externe, și Ferenc Karpati, ministrul Apărării.

La dineul organizat în onoarea participanților la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al Statelor Participante la Tratatul de la Varșovia, Mihail Gorbaciov a vorbit despre reforme și dialog cu țările occidentale. Intențiile liderului de la Moscova nu-i provocau decât îngrijorare lui Nicolae Ceaușescu FOTO: AGERPRES

Ultimul care a sosit la București, în seara zilei de 7 iulie, lăsându-se îndelung așteptat pe aeroport de Ceaușescu, a fost Mihail Gorbaciov. Din delegația sovietică mai făceau parte Nikolai Rijkov, președintele Consiliului de Miniștri, Eduard Șevardnadze, ministrul Afacerilor Externe, Aleksandr Iakovlev, secretar al CC al PC al Uniunii Sovietice, Dmitri Iazov, ministrul Apărării.

Pe lângă politicieni, la consfătuire participau și ofițeri superiori din Comandamentul Tratatului de la Varșovia – generalul de armată Piotr Lușev, comandantul-șef al Forțelor Armate Unite, și generalul de armată Vladimir Lobov, șeful Statului Major al Forțelor Armate Unite.

Lucrările au început dis-de-dimineață, luând cuvântul toți liderii politici ai tratatului, precum și responsabilii militari. Spre seară, atmosfera s-a mai destins, delegații fiind invitați să ia parte la dineul oficial.

Primul care și-a ținut „cuvântarea" a fost Nicolae Ceaușescu, în calitate de gazdă. Acesta a declarat că îi „este plăcut ca, în acest cadru, în numele partidului și statului nostru, al meu personal, să salut în mod călduros pe toți conducătorii delegațiilor și toate delegațiile participante la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al țărilor socialiste membre ale Tratatului de la Varșovia.

În cadrul consfătuirii din această zi au fost dezbătute probleme de importanță deosebită privind situația internațională și, în primul rând, problemele dezarmării nucleare, asigurării păcii și colaborării între toate națiunile lumii".

Au urmat apoi la microfon ceilalți șefi ai delegațiilor participante. Discursul lui Mihail Gorbaciov a prezentat cel mai ridicat interes, șeful statului sovietic vorbind despre coexistență pașnică cu țările NATO: „Consider că suntem îndreptățiți să exprimăm satisfacția față de rezultatele activității noastre comune de astăzi... Adoptăm hotărâri importante, care deschid calea spre apropierea continuă a pozițiilor țărilor Estului și Vestului capabile să promoveze dialogul inițiat recent la Viena... În ultimul timp, în raporturile dintre cele două blocuri militare s-au conturat transformări pozitive. După cât se pare, începem să ne auzim mai bine unul pe celălalt și, în consecință, să ne și înțelegem. Începem să facem schimb nu de salve propagandistice, ci de propuneri constructive și, ca rezultat al acestui fapt, să avem mai multă încredere unul în celălalt".

După dineul oferit participanților la consfătuire, Nicolae și Elena Ceaușescu au oferit un dineu separat pentru liderul sovietic și soția sa, Raisa. A doua zi, fotografia realizată la eveniment a fost tipărită pe prima pagină a Scînteii, pentru a lăsa impresia românilor că secretarul general al PCR avea sprijinul deplin al reformatorului lider moscovit. În realitate, lucrurile stăteau pe dos...

Ilarion ȚIU

JURNALUL ZILEI

La București a început ședința Comitetului Politic Consultativ al Tratatului de la Varșovia. S-au împlinit 19 ani de la semnarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre România și Uniunea Sovietică. Pretutindeni în țară, noi succese în întâmpinarea Congresului al XIV-lea al PCR.

București – gazda reprezentanților Tratatului de la Varșovia

La București a început Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al Statelor Participante la Tratatul de la Varșovia. Pentru început, Nicolae Ceaușescu a oferit un dineu oficial în onoarea delegațiilor prezente la consfătuire. Din partea gazdelor au participat membri și membri supleanți ai CPEx al CC al PCR, secretari ai CC, membri ai Consiliului de Stat și ai Guvernului, alte persoane oficiale. În cadrul ședințelor din cursul dimineții și după-amiezii, au luat cuvântul conducătorii țărilor participante. Gazetarii Scînteii au prezentat atent componența delegațiilor, dar nu au menționat nici una dintre problemele puse în discuție în cadrul convorbirilor.

(Continuare în pag. a II-a)

Ceaușescu și Gorbaciov, în amintirea gen. (r) Constantin Olteanu

În 1989, până la Congresul al XIV-lea, Constantin Olteanu a fost secretar al CC pe probleme de propagandă. După Congres și-a menținut funcția de secretar al CC, dar în coordonarea relațiilor internaționale. Biografia sa profesională este a unui militar de carieră. Născut în 1928, absolvise școli militare. A făcut carieră în funcții politice din Armată. În 1974 a fost înaintat la gradul de general-maior. Membru al CC al PCR (1974-1989) și al CPEx (1984-1989), printre funcțiile deținute au fost: șef al Statului Major al Gărzilor Patriotice (1979-1980), ministrul Apărării Naționale (1980-1985), primarul general al Capitalei (1985-1988), secretar al CC al PCR (1988-1989). Datorită acestor statusuri sociale poate fi socotit o valoroasă sursă în documentarea privind relațiile României în Tratatul de la Varșovia și relațiile lui Ceaușescu cu Gorbaciov. Menționăm, printre altele, prezența generalului (r) Constantin Olteanu și la prima întâlnire dintre Ceaușescu și Gorbaciov, în cadrul Comitetului Politic Consultativ al Tratatului de la Varșovia (26 aprilie 1985) și la ultima (4 decembrie 1989). Totodată, Constantin Olteanu fusese desemnat să-l însoțească, în calitate de reprezentant al gazdelor, pe secretarul CC al PCUS, Mihail Gorbaciov, în protocolul întâlnirii de la București din 7-8 iulie 1989. Reproducem în cele ce urmează câteva dintre amintirile generalului Olteanu despre culisele întâlnirilor dintre Ceaușescu și Gorbaciov în 1985 și 1987, așa cum ne-au fost acestea relatate de interlocutor. Subtitlurile relatării ne aparțin. (L.B.)

Când Gorbaciov vorbea de „casa comună", Ceaușescu îi comenta etajele

Dacă vreți să îmi dați voie să punctez câteva chestiuni care reprezintă, după mine, momente de acumulare premergătoare. În aprilie 1985, după ce Gorbaciov se instalase la conducerea PCUS ca secretar general, la Varșovia s-a ținut o ședință a Comitetului Politic Consultativ al Tratatului de la Varșovia. Comitetul Politic Consultativ era instanța supremă decizională a Tratatului de la Varșovia, instanța politică, unde erau grupați și șefii de stat.

(Continuare în pag. a III-a)

CALENDAR

7 iulie (Vineri)

Soarele a răsărit la 5:39 , a apus la 21:02

Luna a răsărit la 10:03, a apus la 23:25

Sărbătoare creștină: Sfânta Mare Mucenița Chiriachi; Cuviosul Toma din Maleon și Acachie

S-a întâmplat la 7 iulie 1989

● O nouă navă spărgătoare de gheață sovietică cu propulsie atomică a ieșit din Portul Leningrad pentru probe de marș. Aceste nave, de tip „Taimir", aveau un pescaj mult redus față de alte spărgătoare de gheață, ceea ce le permitea însoțirea caravanelor de nave pe trasee nordice cu adâncimea mică și unde navigația era închisă până în vară. Navele de tip „Taimir" făceau ca marile fluvii siberiene să devină accesibile navigației, ceea ce permitea transportul unei cantități mult mai mari de mărfuri spre adâncurile Siberiei;

● Autoritățile Africii de Sud au anunțat, oficial, că la poligonul de la Overberg, în apropiere de Capetown, a fost testată o rachetă purtătoare. Declarația Companiei de stat de fabricare a armelor „Armscor" nu făcea nici un fel de precizare în legătură cu caracteristicele rachetei.

Ramona VINTILĂ

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Ciment furat, aruncat pe țarnă

Ioana Marinescu are 43 de ani și este din Giurgiu. „În primii ani de căsnicie, mi-am dorit foarte mult să putem locui și noi în București. Soțul meu a mers la tatăl său, care locuia în Capitală, și l-a rugat să ne treacă și pe noi în spațiu, pentru a ne putea face buletine de orășeni. Nu a vrut. Țin minte că eram cu fetița cea mare în brațe. Ne-a ținut la ușă. Nici măcar nu ne-a permis să intrăm în casă. De buletine, nici vorbă. Tatăl lui se despărțise de ani buni de mama sa, abia dacă își mai vorbeau atunci. Soțul meu a fost un copil chinuit, a muncit mult. Nu a fost ajutat de nimeni. Când ne-am căsătorit, nu aveam de nici unele. Eram sărăci lipiți. Doar tatăl meu ce îmi pusese niște bani la CEC, ca să am pentru zile negre. Se pare că pentru noi zilele acelea tocmai sosiseră. Am scos de la CEC banii și ne-am apucat de casă. Tot tata, Dumnezeu să-l odihnească, ne-a cumpărat și loc de casă și așa am început să construim. Nu am crezut că poate fi atât de greu. Nu găseam absolut nimic. Totul era dat pe sub mână, iar dacă voiai să cumperi mai mult vânzătorul îți făcea cu ochiul, te trăgea deoparte și îți șoptea că el te poate rezolva ușor, dacă ai ceva bani. De unde era să avem noi atâția bani? Lucram în învățământ. Salariile erau, ca și acum, foarte mici.

Soțul meu a vorbit însă cu un om din comună și l-a rugat să-i aducă mai mulți saci de ciment.

Știa că el se descurca foarte bine și mai ajutase oameni din sat care începuseră să își construiască case. Pe lângă materialele de construcție de pe piață, aceștia erau mult mai ieftini. M-am bucurat când am auzit că omul acela o să ne aducă cimentul dorit la un preț atât de bun. Ne-a spus că o să fie la noi în jurul orei 12:00-1:00 noaptea, că nu o să claxoneze, ci să stăm în curte, să-l așteptăm, ca să nu fie nevoit să facă vreun zgomot și să-l audă cineva. Nu ni s-a părut dubios nimic, mai ales că, pe vremea aceea, aceasta era o practică comună. Ne-am postat în curte încă de pe la 23:30, ca nu cumva omul să sosească și să stea cu mașina în fața porții. Am așteptat până pe la 12:00 noaptea și am auzit uruitul mașinii mari. A intrat repede în curte, am pus o prelată maronie pe ea, ca să nu se zărească; mașina era de culoare albă și se vedea destul de bine în lumina lunii și am început să descărcăm cimentul.

I-am plătit omului, însă la final aceasta nu ne-a dat chitanța, factura. Soțul meu, când a văzut curtea plină cu ciment și fără factură, a înlemnit. D'-abia atunci ne-am dat seama că cimentul acela fusese furat.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

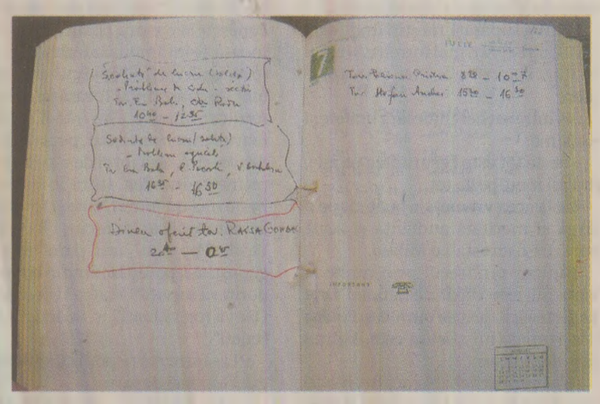

Matinale, Elena Ceaușescu și Poliana Cristescu s-au întâlnit în biroul celei dintâi la ora 8:50. Până la 10:07 au vorbit îndelung. Căci vineri, 7 iulie, Elena Ceaușescu a trebuit să facă față unei duble întâlniri cu Raisa Gorbaciova. Prima – în timpul întrevederii dintre cuplurile Gorbaciov și Ceaușescu, despre care presa a scris că marchează sărbătorirea a 19 ani de la încheierea ultimului tratat de prietenie între România și URSS. Aceasta nu a fost însă consemnată în agenda ei. În schimb, cea de-a doua, „dineu oferit Tov. Raisa Gorbaciova", avea o dimensiune considerabilă (orele 20:10-0:45).

Altfel, Elena Ceaușescu și-a văzut de ședințe pe „problemele ei" („cadre" cu Bobu și Constantin Radu între 10:40-12:35) și ale Tovarășului („agricole" cu Bobu, Pacoste și Bărbulescu – orele 16:35-16:50). În acea zi, doar Ștefan Andrei a mai fost primit la Cabinetul 2 (15:30-16:30).

Cine știe cum și când concepuse ea strategia de-a se sustrage protocolului întâmpinării pe Aeroportul Otopeni a cuplului Gorbaciov. Înțelegea astfel să-i arate Raisei, „simplă nevastă", că ea – al doilea om de stat și partid al României (și savant de renume mondial!) – nu coboară la rolul protocolar de soție a gazdei? Ori pur și simplu nu-și putea stăpâni invidia că, până la a ajunge să conteze în politica țării, ea parcursese, fie și formal, treptele promovărilor, în vreme ce Raisa strălucea doar copiind stilul Jacqueline Kennedy? Ca despre fosta primă doamnă a Americii, și despre cheltuielile Raisei se bârfea că fac găuri la buget. Ținuta elegantă, inteligența nativă și cultivată și, în fine, charisma ei îi atrăseseră admirația presei occidentale. Și în egală măsură, „acasă", antipatia. Se bârfea că o imită pe Jacky Kenedy chiar în comenzile la Chanel, Givenchy și Christian Dior.

Deși mai sigur e că-și datora look-ul creatorilor moscoviți. Cu darul talentului nu se nasc mai mulți la Paris decât într-o populație, de aceiași dimensiune, de oriunde în lume. „Croitoreasa" Adjubei din vremea lui Stalin fusese atât de respectată, încât fiul ei ajunsese ginerele lui Brejnev. Ca și acea Coco Chanel moscovită, tot „la secret" compuneau designerii și stiliștii Kremlinului ținutele Raisei.

Lavinia BETEA

Cel mai lux, la Fondul Plastic

Fiecare epocă își fabrică idoli, are scări de valori, repere și modele proprii. Pata de culoare, emblema bunului-gust și diferența specifică ce te scoteau din mulțime în vremurile gri dinainte de 1990 purtau pecetea obiectelor achiziționate de la Fondul Plastic. De altminteri, 1989 a fost ultimul an în care creațiile artiștilor plastici români și-au trăit momentele de glorie. Purtate la gât, la încheietura mâinii, la urechi sau pe umăr, obiectele făurite de artiști au fost și au rămas simbolul unei lumi cvasidispărute o dată cu explozia de mărfuri venite (de) la porțile Orientului. Pielea a fost înlocuită cu vinilinul, alama cu tinichelele, unicatul cu produsele de serie, calitatea cu cantitatea. Iar într-o lume de plastic, operele de artă se sufocă și mor.

Exegi monumentum aere perenius...

Nu doar în luna martie obiectele de podoabă și accesoriile achiziționate de la Fondul Plastic erau în vogă. Dar mai ales la începutul primăverii, una era să porți un mărțișor obișnuit – eternul coșar de tablă sau oribilul ghiocel de plastic – și alta să știi că doar tu te puteai afișa cu acea figurină din ceramică, email, piele, argint, pene, lemn, scoici, pietre (semiprețioase ori nu), flori presate, alamă sau aramă... Erau mici obiecte-unicat, iar colega de bancă sau de birou, dacă poftea, putea să-și cumpere și ea de la Fondul Plastic, de-i dădea mâna.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALE PERSONALE

7 IULIE

La ora 8:35 ajung la Biblioteca Județeană, bărbierit proaspăt, după același mic dejun frugal cu cacao cu lapte: voi prelucra „la locul meu de muncă", răbdător, colecțiile revistei „Albina" pe anii 1965 și 1966, fișându-le numerele de apariții, și voi citi pe furiș, în amănunt, excelenta „Românie literară" – apropo, să reținem din ea un citat păstrat „pe țeavă" de săptămâna trecută, la derută: „Naziștii (arată George Clare în „Ultimul vals la Viena", carte tipărită în 1982 la Londra) au înaintat la început foarte prudent. După fiecare pas testau atent reacția opiniei publice înainte de a face pasul următor. Din aproape în aproape, omul, considerau ei, se deprinde să accepte orice, fără să-și dea seama de grozăvie!".

Într-adevăr, atunci nazismul, azi ceaușismul... Mergem înainte... Pun pe biroul directoarei procesele-verbale ale colegilor ce-au vizitat bibliotecile comunale. Directoarea se pregătește de concediu, fiica ei a trecut „treapta I" la clasele de filologie, e mândră, „face cinste cu o plăcintă"...

(Continuare în pag. a II-a)

O navă de 25.000 tone deadweight era gata într-un an și trei luni

În 1989, pe Șantierul naval 2 Mai Mangalia lucrau 3.500 de muncitori, veniți din toată țara pe malul mării pentru a construi mineraliere și petroliere. Tehnologia era învechită, condițiile de muncă nu erau foarte bune, dar oamenii erau mulțumiți pentru că primiseră o locuință în oraș și aveau salarii bune, între 2.000 și 5.000 lei, în funcție de vechime și experiență. În 1989, în preajma Revoluției, a fost gata nava „Voineasa".

Marin Florian, de meserie lăcătuș mecanic, este astăzi liderul sindicatului „Navalistul" din Daewoo Mangalia Heavy Industries (DMHI); lucrează în acest șantier naval din 1975, adică de când a împlinit 18 ani. El spune că inițial au existat două șantiere, care țineau de unitatea militară 02129. Construirea șantierului civil a început în 1975, iar la începutul anilor '80 acesta a ieșit de sub jurisdicția unității militare. „Pe cartea mea de muncă scrie «transferat la Șantierul naval 2 Mai Mangalia»", spune domnul Florian. „În 1986, partidul a ajuns la concluzia că șantierul din Mangalia trebuie să fie condus de la Constanța, de către cei de la Întreprinderea de Construcții Navale Constanța. Așa ne-a venit directorul Dimoiu, care ne muncea și duminica și ne striga: «Eu sunt lupul!». Dimoiu era expert în nave și membru în Comitetul Central al PCR. Apoi director a devenit Chitic Nicolae", își amintește actualul liderul de sindicat.

Se lucra în trei schimburi sau în două schimburi prelungite. Muncitorii căsătoriți primeau apartamente în Mangalia, iar pentru cei necăsătoriți existau cămine de nefamiliști. Cu toții puteau mânca la cantina de pe șantier, sau la cea din zona căminelor. Domnul Florian spune că Elena Ceaușescu a venit să boteze o navă (prin tradiție, navele sunt botezate de femei), dar sticla de șampanie nu s-a spart și cu toții s-au gândit că e semn rău. Își amintește că și nava „Biruința" a fost la reparații acolo. „Trebuia făcută lucrarea în timp scurt, pentru că nava trebuia să plece să aducă petrol. Ni s-a spus: «Aveți o săptămână să terminați!»." Dacă lucrările nu erau efectuate după plan, muncitorii puteau să capete penalizări de 5%-10% din salariu timp de 3 luni. Dar întârzierile nu țineau doar de cei de pe șantier; se putea ca o piesă sau un material să fie livrate cu întârziere. Se dădeau și premii, pentru o lansare mai rapidă, o soluție tehnică originală, o inovație.

Comenzi de nave dădeau în principal Navrom și Petromin, dar la un moment dat șantierul a avut și clienți străini. Au fost construite două mineraliere pentru armatori greci, iar alt mineralier a ajuns în Taiwan. Câteva dintre navele comandate de cele două companii românești au rămas neterminate după Revoluție; statul, care finanța construirea, nu a mai livrat banii necesari finalizării. O navă de 55.000 tone-deadweight costa în jur de 25 milioane de dolari.

Au fost și accidente de muncă; ori cădea o persoană, ori cădea ceva peste un om. Sudorii care nu erau atenți își mai dădeau foc. În permanență existau asistente și medici la cabinetul medical din șantier, cât și o salvare care să îl ducă pe accidentat la spital, dacă era un caz mai grav. Dintre muncitori, 15% erau femei, care lucrau ca sudori, lăcătuși mecanici și la vopsitorie.

Sâmbătă se lucra, atunci când nu era „srl", adică „sâmbătă recuperată liber". Când se apropia termenul de livrare, se lucra și duminica.

(Continuare în pag. a II-a)

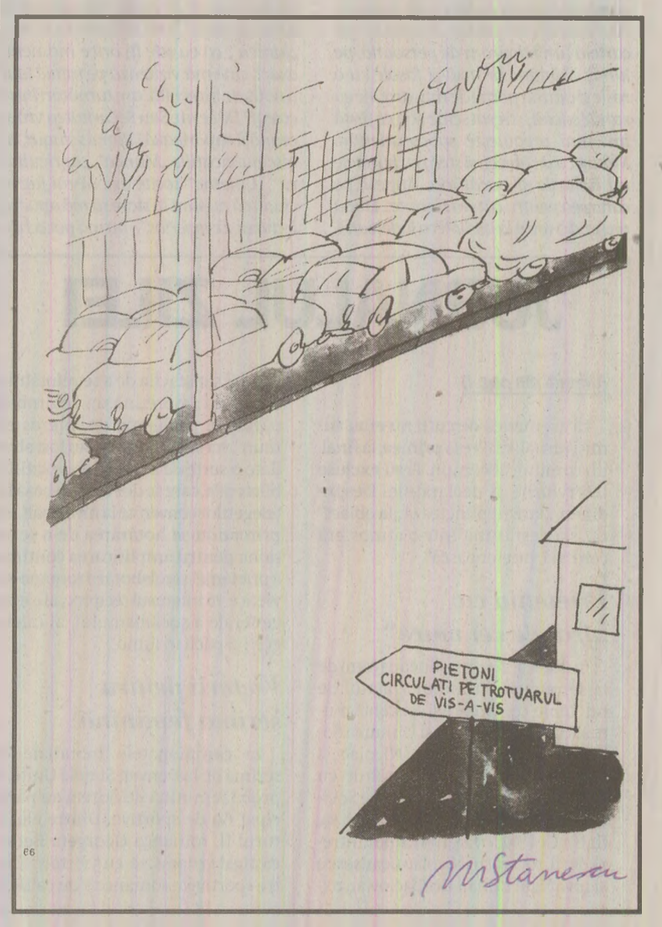

Pagini realizate cu sprijinul AGERPRES Agenția Națională de Presă AGERPRES

O navă de 25.000 tone deadweight era gata într-un an și trei luni

În anii '80, la Șantierul naval din Mangalia veneau să muncească sute de tineri din toată țara

(Urmare din pag. I)

„Salariații deveniseră indisciplinați. În ziua de salariu, plaja era plină de muncitori de la șantierul naval care beau și mâncau, spunându-și «mâine mai muncim!» Aveam un maistru care își începea ziua zicând unui muncitor: «Du-te la 2 Mai și ia o sticlă de vodcă!», nu era lege prin care să se stipuleze că, dacă lipsești nemotivat, vei fi dat afară. Erau unii care plecau primăvara din șantier, făceau toată vara pe ospătarii, și se mai întorceau toamna pe șantier. Erau vremuri când era „Delilah" în șantier. Asta până în 1981, când a dat Ceaușescu decretul 400, care interzicea băutura la locul de muncă", povestește domnul Florian. Salariații erau obligați să iasă la culesul roadelor de pe câmpurile din jur. Activitatea în șantier se stopa și toată lumea mergea la adunat recolta. Într-un an, au fost duși la CAP Negru Vodă să adune porumbul. Un șmecher de la partid, venit în control, a constatat însă că toți șantieriștii erau la băute, pe la cârciumile din sat.

„Românul întâi fură și apoi se întreabă la ce-i trebuie"

Gemal Memetcea, de profesie inginer TCM, acum general manager al DMHI, lucrează în șantierul naval din Mangalia din 1985. El își amintește că foarte rar apăreau și delegații străine pe șantier: „Când s-au cumpărat generatoare de curent din Polonia, au venit polonezii să le instaleze. Străinii aveau regim aparte, nu puteai să te apropii de ei." El și-a pus la un moment dat întrebarea dacă există vreun mod în care ar putea stopa furturile de la șantier: „M-a convins un muncitor din șantier că e foarte greu, spunându-mi: «Românul întâi fură și apoi se întreabă la ce-i trebuie»." Domnul Memetcea era, în 1989, șeful secției mecano-energetice, care se ocupă cu repararea și întreținerea echipamentelor mecano-energetice, și avea în subordine 300 de oameni. Înainte de Revoluție, pe șantier existau și gărzi patriotice, a căror misiune era să apere șantierul naval de „teroriștii imperialiști care puteau să vină de pe mare, să cucerească șantierul sau să-l arunce în aer".

Membulat Risat, director outdoor, ne-a explicat modul în care se operau unele lucrări înainte și după 1989, când a fost permis importul de tehnologie. Sudura se făcea numai cu electrod, iar din această cauză eficiența era foarte scăzută. Asamblarea zonelor curbe din extremitățile navei la acea vreme se lucrau cu ajutorul unor negative ce copiau forma navei și a unor șabloane de lemn realizate la un atelier special, numite trasaj clasic (aici se proiectează nava la scara 1/1). Odată standul pregătit, se începea asamblarea tablelor bucată cu bucată, iar sudura se făcea manual, la poziție. Toate aceste operațiuni însemnau un consum foarte mare de manoperă. Proiectarea se făcea pe vremuri la Galați, acum se face chiar în Șantier, cu un program pe calculator. Debitarea, adică tăierea tablei, se făcea după o formă care era generată manual, cu un cititor optic având o eficiență de 40 cm tablă/minut. „Ca tehnologie, cred că nu a mai rămas nimic de dinainte de 1989. Doar meseriașii au rămas", spune domnul Risat. Înainte se lucra tot vaporul în doc, apoi mergea la vopsitorie. Acum blocurile care sunt gata, adică au tot – armături, țevi, guri de vizită, merg la vopsitorie, iar la final se vopsesc doar marginile.

Mână de lucru din Moldova

Paul Buruiană, subinginer TCM, este acum manager resurse umane. În 1989, lucra tot în cadrul „Serviciului Personal". El își amintește despre campania de recrutare de personal din anii '80. Șantierul antama încă din școala profesională viitori lăcătuși și sudori, cărora le plăteau burse pentru hrană, cazare, echipament de lucru și protecție. Aceștia erau obligați, prin contract de școlarizare, după ce terminau treapta I de liceu sau școala profesională, să lucreze pe șantier cel puțin 5 ani. Cei mai mulți veneau din Moldova, unde exista un excedent de forță de muncă. Erau de la licee din Vaslui, Bârlad, Codăești, Negrești, Bacău, Roman, Târgu Frumos, Iași, Suceava, Rădăuți, Botoșani, Dorohoi. Se făcea o garnitură specială pentru ei, care îi aducea la Mangalia. În Mangalia existau doar 10 clase de profesională, pentru că nu exista o capacitate mai mare pentru școlarizarea viitorilor șantieriști. Elevii veneau în practică la Șantierul Naval 2 Mai din Mangalia și erau cazați la căminele de nefamiliști și la internatul Liceului industrial nr. 1 Mangalia, actualmente Liceul „Emil Bănescu".

Domnul Buruiană, împreună cu colegi din cadrul „Serviciului Personal", organiza, începând cu luna martie, acțiuni de recrutare de personal. Acestea erau mediatizate prin anunțuri în ziarele naționale și locale, prin care se arăta că șantierul caută forță de muncă. Mergeau și prin sate, pe la primării și instituții de învățământ, pentru a face publicitate șantierului: „Aveam pliante în care erau descrise facilitățile pe care le ofeream: loc de muncă după terminarea școlii, masă, cazare și alte drepturi pe perioada școlarizării."

După ce terminau munca, șantieriștii se și distrau tot acolo, pe șantier. Mergeau la petreceri la cantină, fie că era vorba de Balul Primăverii sau de Balul Lansării. Se făceau concursuri de dans, se spuneau anecdote, iar de cântat se ocupa o formație de băieți din șantier. Înainte, o navă de 25.000 tone deadweight era gata în aproximativ 1 an și trei luni, acum, o navă cu o capacitate de șapte ori mai mare e gata în 14 luni, datorită noilor tehnologii, cum ar fi lucrarea secțiilor curbe cu ajutorul unor pin-jiguri montate pe sol drept, tăierea cu plasma sub apă, evitând astfel deformarea tablei tăiate, sau sudura cu sârmă în mediu de dioxid de carbon, care asigură o productivitate de 4-5 ori mai mare și o calitate superioară.

Irina MUNTEANU

ARTICOLUL ZILEI

DĂRNICIA PĂMÂNTULUI

Este un adevăr verificat de viață: pământul prețuit și ocrotit, cultivat cu pricepere și grijă dă oamenilor tot ce au nevoie pentru hrană. Aici, la noi, la Țintești, spune primărița Steliana Coman, avem un bun câștigat: experiență la buna gospodărire a pământului din curți și grădini, din loturi în folosință. Afirmația este susținută de faptul că, în urmă cu trei ani, comuna noastră s-a situat pe primul loc în județul Argeș pentru realizarea indicatorilor de plan în profil teritorial. Și un indicator a fost îndeplinirea obiectivelor programului de autogospodărirea și autoaprovizionare prin cultivarea cu randament mare a pământului pe care locuitorii satului îl au în folosință. Ne-am îndeplinit o îndatorire patriotică, am dovedit că putem și știm să fim deosebit de buni gospodari. Acel an constituie pentru noi an de referință și dorim să fructificăm experiența acumulată.

Dorința primăriței este împărtășită de fiecare dintre locuitorii celor cinci sate ale comunei Țintești. Acum, la jumătatea anului, se pot vedea rezultatele muncii din iarnă și primăvară, faptul că gospodăriile populației pot să asigure, cultivând pământul din curți și grădini atât necesarul propriu de legume, ouă, carne, lapte, dar să și vândă statului, pe bază de contract, importante cantități de produse agricole și animaliere.

Sigur, ne spune Constanța Radu, președinta comitetului comunal al femeilor, noi, organizația de femei, am sprijinit mult și permanent consiliul popular atunci când a contractat pentru acest an aproape 50 de tone de carne, peste 2.000 hl de lapte, 150.000 de ouă, aproape 300 de tone de legume și cartofi. Mai mult de jumătate din produse au fost deja predate. Am înțeles, în primul rând noi, și am făcut apoi să fie înțeleasă și de celelalte femei, necesitatea creșterii viermilor de mătase. Ne-am angajat să producem 2 tone de gogoși și vom izbuti. Ajutorul nostru nu s-a oprit o dată cu realizarea contractelor. Am urmărit ca îndatoririle contractuale să se îndeplinească, pregătindu-se la stat ritmic produsele. În comuna Țintești, oamenii folosesc cu chibzuință pământul, cultivând verdețuri și legume din primăvară până în toamnă, scoțând de pe aceeași bucată de pământ două, trei sau patru recolte. Apoi, ei sunt și mari iubitori de animale. Aproape 500 de bovine, 900 de porci, peste 800 de oi și capre, păsări, iepuri, albine. Consiliul popular sprijină preocuparea oamenilor pentru sporirea numărului animalelor, asigurându-le purcei și pui de găină. Dar, paralel, comitetul comunal al femeilor nu scapă nici o ocazie să sfătuiască femeile să crească păsări. Așa se face că toate curțile sunt pline de găini, curci și rațe. Ba, mai mult, familii ca Maria și Stelian Petrică, Maria și Vasile Voican, Maria și Ion Lungu au fost îndemnate să crească și mai multe animale, având în vedere prțceperea și posibilitățile lor. În dorința de a concretiza îndeplinirea acelei îndatoriri patriotice de a nu lăsa necultivată nici o palmă de pământ de care ne vorbea primărița, iată-ne în gospodăria familiei deputatei Maria Coman din satul Bucșenești. Casă frumoasă, cu o grădină din care nu lipsește nici o legumă. A contractat și a predat un porc, păsări, iepuri, ouă, fasole, semințe de dovleac. Cât timp primărița discuta despre felul cum se predau produsele contractate din gospodăriile circumscripției Mariei Coman, am privit atent grădina și am ascultat explicațiile date de Gheorghe Coman.

– Avem mare grijă nu numai să cultivăm pământul, dar și de „sănătatea" lui. Cum? Priviți! Acești câțiva metri de lucernă, lângă straturile de ceapă, dau și hrană pentru iepuri, dar fertilizează și pământul, fiindcă din trei în trei ani îi mutăm locul. Am sădit și pomi fructiferi, și duzi pentru viermii de mătase. Pe lângă garduri avem fasole și tufe de coacăz. Să nu ne lipsească nimic pentru casă și să putem preda cât mai mult și la stat.

La fel sunt și grădinile vecine ale cooperatoarelor Filofteie Băjenaru, Maria Boleanu, a familiei profesorului Floarea și Vasile Marinescu. Un nou popas în satul Valea Stânii, la gospodăria Mariei Ducu. Specialistă în producerea răsadului, ca, de altfel, toți vecinii săi, are o grădină, acum în miez de vară, plină de roade.

Tradiție și pasiune, muncă și deosebit spirit gospodăresc în cultivarea pământului în folosință, contribuția substanțială la realizarea indicatorilor. Programului unic de sporire a producției în gospodăriile populației, am găsit și la familia Elenei Boteanu, membră în comitetul comunal al femeilor și la cooperatorii Eugenia și Alexandru Plăiașu, Ion și Constanța Stoica, și la deputatele Constanța Radu, Angela Comănescu.

– Și nu ați greși deloc dacă ați aminti pe toți locuitorii comunei, ține să ne precizeze, Maria Ștefănescu, secretarul consiliului popular. Fiindcă toți se străduiesc să facă din grădina lor un nesecat izvor de legume, de fructe, de verdețuri și toți se dovedesc buni și chibzuiți gospodari ai pământului.

Ina Străuț
Femeia, nr. 7/1989

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Ciment furat, aruncat pe țarnă

(Urmare din pag. I)

Nouă, oameni cinstiți, nu ne trecuse prin cap așa ceva. Deși ar fi trebuit. Trebuia să ne dea de gândit prețul mic. Atunci, bărbatul meu s-a hotărât pe loc să încarce camionul cu sacii din curte. Omul însă, văzându-se cu banii, s-a repezit în mașină și pe-aici ți-e drumul. Știu că ne-am așezat pe iarbă, sub un copac, ca să nu ne zărească cineva și am stat câteva minute muți de teamă. De frică. Ce făceam cu acest ciment? Ne tot întrebam. Cum dovedeam că l-am cumpărat și că nu l-am furat? Miliția, pe vremea aceea, te închidea pentru o pâine furată, darămite pentru o mașină de ciment? Era 1:00 și ceva noaptea. În spatele grădinii noastre era o zonă unde oamenii aveau grădini puse. Vii. Livezi. Era și o apă, un fel de lac peste care era un podeț făcut din ciment, cu bare de fier drept balustrade. Cât vedeai cu ochii era câmp. Am luat roaba și ne-am pus pe treabă. Fiecare sac era pus în roabă și cărat peste podețul acela, departe de casa noastră. Până spre dimineață am cărat mai bine de trei sferturi din sacii adunați pe bătătura noastră. I-am dus în țarnă, așa îi spunem noi locului aceluia. Lumea își duce gunoiul acolo. Am lăsat doar câțiva, pe care îi foloseam în zilele următoare. Nici eu, nici soțul meu nu am fi putut rezista cu ei în curte. De teamă. Deși noi îi plătiserăm. Așa ne-am ales și cu banii luați, și fără ciment. Dar mai ales frânți de oboseală, de emoții care m-au făcut să îmi tremure picioarele chiar și după multe ore de la terminarea operațiunii de eliminare a sacilor din curte. Ne-am chinuit foarte mult cu casa. În anul acela însă, am reușit să o înălțăm. Țin minte acest lucru, pentru că ne-am mutat în ea chiar de sărbătorile de Crăciun, deși nu era nimic gata. Casa era doar tencuită. Nu aveam nici unde să dormim. Bucătăria nu era nici ea terminată. Nici măcar vase nu aveam. Eram însă fericită că, după atâta timp de stat printre străini, ajuseserăm să avem un loc al nostru. Casa am terminat-o la mult timp după Revoluție. Atunci găseam cam tot ce ne puteam dori, dar... nu mai aveam noi bani."

(a consemnat Carmen PREOTEȘOIU)

DIN BANCOTECA „EPOCII DE AUR"

ATUNCI ȘI ACUM

În ultimii ani ai „Epocii de Aur", bancurile despre Securitate și Miliție erau din ce în ce mai dese și, firește, tot mai gustate. Las în seama specialiștilor să cerceteze cauzele fenomenului deși o (posibilă) explicație am putea s-o aflăm și în acest banc scurt și cuprinzător.

Așadar: „Un tânăr, cu părul vâlvoi și privire înfricoșată, traversează în fugă bulevardul Magheru. După înfățișare, pare că ar căuta ceva anume. Deodată, se oprește în fața unui trecător, om cu părul alb și cu o ținută sobră, și-l întreabă, fără nici o introducere:

– Nu vă supărați, nu știți unde este Securitatea? Am mai întrebat și cineva mi-a spus că e pe aici, prin apropiere.

Cel întrebat deschide larg brațele și exclamă:

– Peste tot este Securitatea pe aici, dragul meu, peste tot...

Tot la acea vreme, s-a bucurat de o largă și meritată audiență și acest banc. De data asta, cu Miliția.

Bunicul, om trecut prin multe la viața lui, este rugat de nepoței să le povestească despre cum era Poliția din vremea lui și cum este, Miliția populară, acum:

– Păi, cum să fie? Uite, acum vreo 50 de ani în urmă, venea polițistul la tine, pe stradă, unul și te înhăța. „Tu ești, mă, Vasile Popescu? Ia vino cu mine." și te sălta. Te bătea o zi și-o noapte și, după aia, îți dădeau drumul. Dar, de pe urma bătăii, zăceai încă o zi și încă o noapte.

– Dar, acum? – întreabă nepoțeii.

– Ei, acum e cu totul altceva. Primești acasă un plic și în plic o scrisoare: „Stimate tovarășe Vasile Popescu, sunteți invitat la sediul nostru din strada... numărul, mâine la ora..., la cabinetul tovarășului colonel Amilcar Ionescu, pentru o discuție". Te duci, a doua zi, la ora 8:00, în strada... numărul..., te prezinți la poartă. Acolo, un băiat tânăr, bine crescut, te îndrumă la cabinetul tov. colonel Amilcar Popescu. Secretara, o fată tânără, frumoasă, te întâmpină zâmbitoare: – A, tovarășul Vasile Popescu? Îmi pare bine de cunoștință! Tovarășul colonel Amilcar Ionescu este într-o ședință foarte importantă, dar, pentru dumneavoastră, lasă totul de o parte și vă primește imediat. Intră în birou și, peste nici un minut, vine și tovarășul colonel Amilcar Ionescu: – Tovarășul Vasile Popescu? îmi pare bine de cunoștință, poftiți la mine în birou. Ce doriți să serviți? O cafea? Un coniac? Dar vă rog să luați loc. Ședeți, vă rog, ședeți".

– Ei – întreabă nepoții cu sufletul la gură – și mai departe?

– Mai departe? – încheie bunicul povestea – mai departe. Uite-așa am stat eu cinci ani și șase luni...

Șerban CIONOFF

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. I)

Bat la mașină o adresă pentru a lega, la tipografie, colecțiile de anul trecut și de anul ăsta ale ziarelor din gestiunea Bibliotecii Județene „Duiliu Zamfirescu". Merg la poștaș, la Poșta Centrală a Focșanilor, și iau abonamentele; bietul poștaș e zăpăcit. Ieri, el, poștașul, a fost la prăsit și are palmele rănite (cine nu vine cu sapa de acasă smulge rapița cu mâinile amândouă!). Cumpăr foaia de joasă speță „Săptămâna", pierdere de timp, de bani și de neuroni, cu zahărul cumpărat „din drum" pe cartelă (un kilogram de persoană, pe lună). Mănânc brânză și fasole cu o roșie și ultima porție de macaroane cu zahăr sâcâit, stresat; cine știe ce festă îmi mai pregătește subconștientul. Mătur, ca de obicei, și șterg cu buretele ud holurile și bucătăria. Ațipesc pe canapea pentru câteva minute... După ora 14:00 revin la Biblioteca Județeană, citesc ziarele de ieri și de azi fără chef, absent. Apare Laurențiu Barbu, stă vreo două ore pe capul meu, simțeam că mai am un pic și mă urc pe pereți, el nu ține cont de limitele suportabilității. Îmi citește două poeme de-ale lui care nu sunt rele, „chiar îmi plac", pe-al treilea poem îi spun să îl arunce la coș. Se vede că le dactilografiază la „Marilena", secretara de la Comitetul Județean de Cultură și Educație Socialistă, contra unei „atenții". Georgeta Carcadia, șefa „Culturii vrâncene", aflu de la același Laurențiu Barbu acum, continuă să-mi poarte mendrele, cică eu am „concepții nesănătoase despre lume și viață" și că influențez în rău „lumea", că ea știe în orice moment, exact, cine mă vizitează pe mine! Iată o noutate învechită: am turnători între colegi? De ce nu. Sau Securitatea vrânceană îi raportează? Rămas singur, citesc publicațiile „Munca", „Agricultura", „Cinema" sosite azi, să-mi fac în ciudă că nu sunt în stare să mă apuc să lecturez „ceva serios" – nu mă pot echilibra. Culmea, ca și cum nu-mi era de ajuns cât m-a bătut la cap, reapare Laurențiu Barbu, îmi spune supărat că nu reușește deloc să se angajeze, că i-a propus nu știu cui să-i dea 500 de lei din „primul salariu ce-l va lua" și litri-gârlă de țuică „de la țară, de la bunica" (și nu mai știu ce alte produse) celui ce-i va mijloci angajarea ca magaziner în Armată, „plus cafea naturală și țigări de contrabandă"; deocamdată e purtat pe drumuri. Îmi povestește cu ușurătatea cu care e luată „viața cotidiană" de generația lui ajunsă în jurul vârstei de 20 de ani: „E ca și cum mâine ar fi ultima zi din viața noastră, ne distrăm cu disperare"!. Distracție să fie, că în rest... Fetele, în special, făcându-și de cap, că se acostează reciproc, au puncte de contact (la „Ceasul Rău" și în clădiri părăsite, chiar în cimitire sau în parcurile Focșanilor) unde se testează unul pe altul și unde se pun la cale viitoarele „orgii" (el așa le spune); beau de sting, dansează goi, „necontrolat", violent (se taie cu lama), „satanizant" („că suntem fii lui Satan, nu?"), fiind împotriva oricărei mode; stau „la video" la filme „pornografice", joacă pe „a face dragoste cu", la întâmplare, în grup, în diverse invenții „de societate", se încuie într-o cameră neocupată, „la hogeag", acolo unde e „orgia", și își fac de cap până uită de ei. „Va fi venind, totuși, sfârșitul lumii?", zice, că prea alergăm toți cu limba scoasă... Nu-mi vine să cred, să se întâmple toate astea într-un oraș de provincie „liniștit", cum e Focșaniul! O fi făcând pe grozavul? Sau eu sunt rupt inadmisibil de realitate? Crucit de ceea ce aud, bravez, depășit de situație. Cât îl ascult pe el, pun la colecții abonamentele sosite azi, presă fără de nici un Dumnezeu... La ora 17:15 sunt acasă, cu o durere de cap insuportabilă, venită din senin; te pomenești că m-o fi deocheat „cineva important" pe stradă; o rog pe soție să-mi zică „Tatăl Nostru". Totodată, o rog să meargă ea să stea la coadă la pulpe și tacâm de pui, date pe cartelă (câte o „pulpă" de persoană pe lună, fantastic; de obicei eu fac piața și stau la cozi), neapărat, că avem frigiderul gol; se va duce nu prea încântată, soția bănuind ce bătălii „bărbătești" se dau acolo... Ațipesc, „trag iar a boală", întârzii în pat, am visat, e prea de tot, că eram deocheat – mi-a mai trecut, cumva, durerea teribilă de cap... Ascult Europa Liberă și las televizorul deschis (e „emoționantă, până la lacrimi", din nou, emisiunea „Avanscena" a Televiziunii din Chișinău – e atâta durere sufletească la bieții noștri români de dincolo...), la București a început Consfătuirea Pactului militar de la Varșovia, două zile va dura, la cel mai înalt nivel; oare ce s-o fi discutând pe acolo? O fi oare urecheat Nicolae Ceaușescu de M.S. Gorbaciov? După cum arată, filmat de aproape, mi se pare a fi atât de prăpădit Despotul nostru...

Liviu Ioan Stoiciu, Jurnal stoic din anul Revoluției, urmat de Contrajurnal, Pitești, Paralela 45, 2002, p. 33-35

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. I)

La asemenea discuții nu erau admiși jurnaliști. Presa primea, la final, un comunicat comun. Erau excluse interviurile și declarațiile. Despre dineu, ziariștii punctează „la obiect" că „s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, prietenească".

Prietenia cu „fratele cel mare"

În aceeași zi se împlineau 19 ani de la semnarea ultimului Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre România și Uniunea Sovietică. Sărbătorindu-l, Nicolae și Elena Ceaușescu s-au întâlnit cu Mihail Gorbaciov, președintele Sovietului Suprem al URSS, și soția sa, Raisa Gorbaciova. „În timpul întrevederii, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Mihail Gorbaciov au exprimat satisfacția de a se reîntâlni și de a avea împreună un schimb de păreri în probleme de interes comun", scria sec Scînteia. Au fost abordate o serie de aspecte ale relațiilor bilaterale, care se dezvoltă în baza înțelegerilor convenite la nivel înalt, exprimându-se hotărârea de a se acționa pentru amplificarea continuă a prieteniei și colaborării româno-sovietice, în interesul reciproc, al cauzei generale a socialismului, al înțelegerii și păcii în lume."

Victorii pentru scrima feminină

La campionatele mondiale de scrimă de la Denver, Statele Unite, la proba feminină de floretă au participat 69 de sportive. Dintre ele, în turul II, romînca Georgeta Beca a câștigat grupa a 2-a, cu 5 victorii. Dintre sportivele romînce s-au calificat în turul următor și Claudia Grigorescu, Elisabeta Tufan și Reka Lazăr.

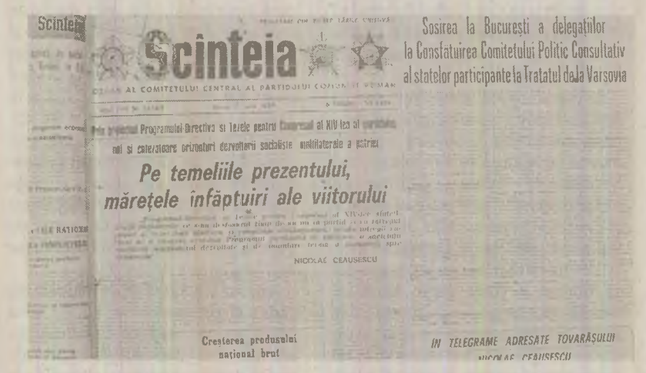
Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Pentru înfăptuirea Programului-Directivă și Tezele pentru Congresul al XIV-lea al partidului, noi și calitoare orizonturi dezvoltării socialiste multilaterale a țării

Pe temeliile prezentului, măreţele înfăptuiri ale viitorului

NICOLAE CEAUSESCU

Creșterea producției naționale brute

Sosirea la București a delegaților la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia

ÎN TELEGRAME ADRESATE TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Scornicești – erou între eroi

Telegramele oamenilor muncii de pe ogoare raportau încheierea recoltării grâului și orzului. Fruntaș între fruntași – județul Olt. Cifrele oficiale susțineau că, pe întregul județ, media producției era de 8.510 kilograme la hectar, însă în unele CAP-uri și acest record a fost depășit. Țăranii cooperatori, tractoriștii și specialiștii de la CAP Scornicești anunțau încheierea recoltării grâului de consum de pe întreaga suprafață cultivată și obținerea unei producții medii de 12.683 kg la hectar, cea mai mare din istoria locurilor. și cea mai mare din istoria țării. De-ar fi fost măcar la jumătate, tot un record era!

Bacăul, în revoluție tehnico-științifică

Toate înfloreau în onoarea apropierii Congresului al XIV-lea! Mai cu seamă, industria. Noua revoluție tehnico-științifică trepida în fabricile și uzinele Bacăului, bunăoară. „Se investește multă inteligență tehnică pentru modernizarea instalațiilor, mașinilor și utilajelor existente, introducerea unor tehnologii noi, se construiesc din fonduri de tehnică nouă instalații de înaltă productivitate, se execută lucrări pentru creșterea eficienței întregii activități economice", anunța presa. De la începutul anului 1989, datorită modernizărilor tehnice, producția industrială suplimentară înregistrase valori de peste 677 milioane lei. S-au evidențiat în acest sens Combinatul Petrochimic Borzești, Întreprinderea Metalurgică și Combinatul de Prelucrare a Lemnului Bacău, Întreprinderea Minieră Comănești și Trustul de Foraj-Extracție Moinești.

Oraș iubit, București!

De ce e Bucureștiul o Capitală modernă? – întreabă retoric activistul de partid în domeniul presei. Ca să răspundă astfel: „Au fost construite mari cartiere și ansambluri de locuințe. S-au realizat metroul, a cărui rețea va ajunge la circa 60 km, precum și numeroase pasaje rutiere. Se află în plină desfășurare lucrările de edificare a noului Centru politico-administrativ. La sfârșitul acestui deceniu Capitala patriei noastre va deveni o metropolă modernă, demnă de epoca marilor înfăptuiri revoluționare, demonstrând astfel forța și capacitatea creatoare ale unui popor devenit pe deplin liber, stăpân pe destinele sale și care își făurește viața nouă, socialistă, așa cum o dorește el". Nimic despre demolări, mutații fără voie la bloc din casele lor dărâmate... și ce va mai urma! Căci planurile și mai mari amenință Cetatea lui Bucur – visat port la Dunăre și Marea Neagră prin amenajarea Dâmboviței și a Argeșului și realizarea unui canal navigabil.

Miticisme

Cică ziariștii Mihai Caranfil și Gheorghe Ioniță ar fi surprins următorul dialog între doi bucureșteni get-beget:

– În ultimii zece ani am cumpărat trei hărți ale Bucureștiului și una câte una s-au perimat: vrei să mergi într-un vechi cartier, te uiți pe hartă, îți alegi traseul, dar când ajungi acolo cartierul ba nu este sau e cu totul altul sau te trezești într-un șantier...

– Nu te mai lua după hărți, întreabă-i pe taximetriști".

Morala autorilor: „Ar fi putut părea un mic necaz. Dar nu era. Bucureșteanul în cauză vorbea zâmbind, erau în tonul și pe chipul lui o voie bună, o formă disimulată de admirație pentru ceea ce se întâmplă acum în Capitala României".

Alexandra ZOTTA

CEAUȘESCU ȘI GORBACIOV, ÎN AMINTIREA GEN. (R) CONSTANTIN OLTEANU

(Urmare din pag. I)

Se așteptau șefii de guverne, miniștrii Afacerilor Externe, secretarii CC pe probleme de externe. Se împlineau atunci 30 de ani de la înființarea Tratatului de la Varșovia.

Între altele, în cuvântarea lui Gorbaciov, acesta a pomenit despre Europa – „casa noastră comună". La care replica lui Ceaușescu a fost: „Depinde la ce etaj locuiește fiecare!". Nu s-a produs nici o polemică atunci și a trecut peste aceasta.

A doua reședință – Târgoviște

Însă lucrurile dintre ei erau mai demult... știa Gorbaciov să se intereseze ce-i cu fiecare dintre subordonați, cum să-i cunoască. Și știa mai multe despre Ceaușescu. În octombrie același an, a avut loc o ședință ordinară a Comitetului Politic Consultativ la Sofia. La aceste ședințe se discutau probleme anunțate la ordinea de zi înainte chiar cu un an de zile. Dar primii-secretari, șefii statelor, se întâlneau și separat de restul delegaților. Aveau discuții, își făceau informări. Fiecare prezenta problemele principale din țara sa. Am înțeles – din ceea ce a spus, pe urmă, Nicolae Ceaușescu după întâlnirea pe care au avut-o ei atunci –, că a ieșit cam supărat de acolo. Gorbaciov a stăruit asupra perestroikăi, în legătură cu programul, reînnoirea, transparența și celelalte. În ce formă le-a pus nu știu, nici Ceaușescu nu s-a pronunțat mai mult. Decât că a rezultat o nemulțumire în urma unui schimb de replici.

Tot acolo, în dimineața când se deschidea ședința, ne-am plimbat puțin cu Ceaușescu. Clădirea unde se ținea ședința era dispusă într-un fel de parc. Iar el era un tip matinal. Eram cu Dăscălescu – prim-ministru, și Ștefan Andrei – ministrul Afacerilor Externe. Ne-am întâlnit cu el și ne plimbam pe-acolo. Și atunci a pus el problema cu a doua reședință la Târgoviște. A vorbit cu Ștefan Andrei mai mult, adică i s-a adresat lui. „Uite, să ne ocupăm și să refacem capitala care a fost acolo, care ...", a început el. Eu, știind că Ștefan Andrei este, la origine, inginer constructor, am crezut că îl angajează în treaba asta. Dar până la urmă l-a schimbat în noiembrie și l-a angajat, cum știți, în problemele economice. Asta a fost tot.

Și-a păstrat fiecare cadoul simbolic

Un moment important care, zic eu, a ascuțit și mai mult această relație a lui Ceaușescu cu Gorbaciov a fost vizita lui Gorbaciov în 1987 la noi. Eu atunci eram primar general al Capitalei.

A participat la unele activități în oraș, la unele a fost însoțit de Ceaușescu, să-i arate Casa Poporului și celelalte: „Aici va avea loc la anul ședința Comitetului Politic Consultativ...". Iar Gorbaciov a zis: „Depinde dacă o terminați până atunci...". Chestiuni de genul ăsta... însă vizita a fost un pretext ca să discute, totuși, mai concret problemele care îi separau. Nu mi-a spus prea multe din ele, însă ele au rezultat în timpul vizitei.

De pildă, la uzinele „23 August", după ce s-a vizitat întreprinderea de locomotive, Gorbaciov, dintr-o dată, spune: „Eu am fost la o turnătorie la noi. Și nu mi-a plăcut că era atâta fum și praf acolo de nu vedeai la câțiva metri. Aș vrea să văd turnătoria de aici". Ceaușescu zice: „Se poate, că noi avem oameni organizați". A văzut-o, au avut discuții pe drum, pentru că următorul punct a fost la cantina uzinei. Dar înainte de a intra s-a iscat o discuție între ei pe probleme de democrație. Despre consiliile oamenilor muncii Gorbaciov a zis: „Dom'le, cu consiliile astea, totuși cine le alege? Le convocați când vreți, ce democrație...?!". Și celălalt susținea invers: „Sunt alegeri democratice, reprezintă...". Pe-asta s-a bătut foarte mult, ca o chestiune de noutate și de modificare a ceea ce fusese și ca un element nou al dezvoltării unor forme noi. Gorbaciov a vrut să vadă incinta. Acolo trebuia el să semneze în cartea de onoare a uzinei, după vizită, și să își înmâneze cadouri simbolice. Ceaușescu nu l-a mai însoțit la etaj, s-a dus Gorbaciov singur. N-au mai fost semnături în cartea de onoare, n-au mai fost înmânate nici cele două cadouri simbolice. Românii aveau o roată dințată care era un fel de „pace prin muncă". Iar Gorbaciov avea un soldat cu arma și o femeie înapoi, care însemna „pace prin luptă". Așa am „citit" noi. Deacolo au plecat supărați unul cu altul. A fost concertul seara, la Teatrul Național, un concert simfonic, cu muzică rusească, românească, nu Călușari...

Din fotografiile oficiale, reieșea că între Ceaușescu și Gorbaciov guverna o „prietenie trainică". În realitate, liderul de la Moscova era din ce în ce mai deranjat de „conservatorismul" omologului român FOTO: Arhivele Naționale

Petre Roman s-a oferit translator

În sfârșit, fără să ne anunțe din timp, Gorbaciov a cerut să vadă Institutul Politehnic. Mai erau vreo 30 de minute, mie mi s-a transmis să fiu acolo. Am pus și eu pe ai mei, în primul rând pe Ion Popa. Eu am fost în mai multe puncte, el a fost în altele, el era secretar atunci pe probleme organizatorice (al Capitalei *n.r.*). Am dat dispoziții atunci să se pregătească pentru Institutul Politehnic și el s-a dus acolo. După obicei – cum era, era –, Ion Popa a organizat să se ducă oameni pe traseu și ne-am încadrat în timp. Știu de la Popa că, într-o discuție pe care a avut-o cu conducerea Institutului, Petre Roman s-a oferit: „Vreau să fiu eu translator de limba rusă!". Popa i-a spus: „Există translatori oficiali, dar dacă într-un punct, undeva, vă întâlniți și vreți să explicați puteți să o faceți".

Elena versus Raisa

Alt moment unde de vină sunt cei doi, familia Ceaușescu. Nu e vorba să mai pun, acum, o lopată de pământ pe mormântul lor, dar așa s-au petrecut lucrurile. Era vizita cu Raisa, organizată la Apaca sau Fabrica de Confecții. A trebuit să fie însoțită de Elena Ceaușescu. Știu de la Ion Popa aceste detalii, că n-am fost la acest obiectiv. Elena Ceaușescu a însoțit-o până acolo și a lăsat-o cu directoarea fabricii, cu Lina Ciobanu, care era ministru pentru Industria ușoară, și cu directoarea centralei. Ceea ce, din punct de vedere protocolar, nu se potrivește și nu este acceptat.

S-a încheiat vizita aceasta din 1987 cu o adunare la Sala Palatului. Un miting al prieteniei româno-sovietice, așa cum se obișnuia. Eu aveam misiunea să deschid evenimentul, să spun scopul, să anunț participanții, mulțumindu-le apoi celor care au luat parte, ce mai... Gorbaciov și Ceaușescu! Sala trebuia să fie ocupată de oameni din Capitală. înainte cu circa 30 de minute, m-am dus prin palat, prin Sala Tronului – de unde urma să se instaleze prezidiul –, ca să mă uit cum arată sala. în Sala Tronului era Elena Ceaușescu cu Emil Bobu. Stăteau de vorbă. și ea îmi spune: „Oltene, tu deschizi aici, tu conduci...". „Da." Zice: „Să o prezinți numai pe Raisa, pe mine să nu mă prezinți!". Eu am mai trecut prin teste din acestea. și știam, de la ruși, mai ales. l-am răspus: „Raisa nu are nici o calitate oficială, ea este în calitate de soție aici. Nu este membru al Guvernului, cum sunteți dumneavoastră, nu este în conducerea partidului, cum sunteți dumneavoastră, nu se poate!". „Nu, eu îți cer să faci așa!" „Dacă așa vrea tovarășa!", am zis eu, dar m-am gândit să nu fac. Ce-o să spună sala? – or să zică că sunt tâmpit dacă am omis. Nu știam nici cum va interpreta Nicolae Ceaușescu.

Mi-am văzut de vechiul program și i-am prezentat pe toți. I-am prezentat pe Gorbaciov, pe Raisa, am prezentat pe Nicolae Ceaușescu, pe ea cu cele două funcții și am închis și am deschis.

A murit Elena Ceaușescu și nu mi-a reproșat de ce n-am respectat ce-mi ceruse atunci. Deci, dacă eu mergeam pe ceea ce ceruse... nu mi se întâmpla nu-știu-ce, dar cred că aș fi fost comentat. Astea au fost problemele din 1987.

(a consemnat Lavinia BETEA)

Cel mai lux, la Fondul Plastic

(Urmare din pag. I)

În orice caz, nu putea să aibă un mărțișor sau un colier exact ca al tău... Ideea era că aceste obiecte de podoabă, o dată luna lui mărțișor trecută și șnurul alb-roșu scos, puteau fi purtate ca pandantive, broșe, agrafe etc. Nu se demodau și fiind lucrate din materiale de cea mai bună calitate, nu se deteriorau cu una, cu două.

Pictorul Ioan Popa își amintește că, încă din studenție, crea felicitări pentru diverse ocazii. După ce fericitul eveniment era de domeniul trecutului, cartolina pictată era înrămată de posesor și trecută la capitolul „decorațiuni interioare" marca Fondul Plastic. „Nu oricine avea dreptul să vândă prin Fondul Plastic, ci doar membrii UAP. Cei care eram foarte tineri ne plasăm micile opere colegilor mai în vârstă, care aveau deja statutul de membri UAP și deci acces la vânzarea prin magazinele de gen. Am făcut apoi cercei și brățări de piele în combinație cu alamă, strasuri etc. La vremea aceea, pentru un artist plastic, a vinde obiecte prin Fondul Plastic însemna a face mulți bani. Pentru mine, a fost o oportunitate. Un început. Am continuat cu genți. De damă și bărbătești. UAP avea contract cu fabricile de pielărie Dâmbovița și Jilava. Cu aprobare, fiecare artist care solicita, avea dreptul la 20 de metri pătrați de piele pe an. Cu altă aprobare, se putea obține chiar o cantitate mai mare. Calitatea pielii era foarte bună, la fel și accesorizarea. Făceam genți care să țină o viață", spune Ioan Popa, a cărui privire alunecă spre un obiect de pe masă. Mă uit și văd o geantă bărbătească neagră, elegantă, cu închizătoare de alamă. Patina vremii se vede pe bucățile de metal galben mătuit și pe marginile de piele ștanțată, cu aspect de șopârlă. Dar asta nu face decât să-i sporească farmecul de-altădată și să confirme faptul că un lucru bine gândit și făcut nu se demodează vreodată. Și, iată, nu se deteriorează. „Da, geanta asta e de atunci. Aveau mare căutare și imediat ce ajungeau în magazine, se vindeau. Și nu erau deloc ieftine. Prețul de magazin era de 3.600 de lei, din care mie îmi reveneau 2.500 de lei, ceea ce însemna valoarea unui salariu lunar. Nu știu cine le cumpăra."

Bunul-gust avea un preț

Desigur, nu tovarășele cu coc și căciuli în formă de melc... Mai degrabă reprezentanții elitelor vremii, breasla arhitecților, a medicilor, profesorilor, avocaților. Pentru că așa cum cineva cu oarecare cultură și dare de mână din zilele noastre știe să facă diferența între o poșetă Chanel autentică și un fals luat din Europa cu 10 lei, pe atunci, cine reușea să se îmbrace/accesorizeze de la Fondul Plastic era privit cu admirație și uneori invidie. Rochiile de mireasă „trase la Xerox" de pe Lipscani și cele de nașă de mahala din magazinele București sau Cocor, toate numai volane lucioase și lame-uri care-ți strepezeau dinții, erau înlocuite – încă o dată, dacă-ți permiteai! – cu superbe creații ale artiștilor. Catifea, atlaz, muselină, pânză topită, organza, mătase, lână, dantelă, strasuri, paiete, mărgele, totul făcut cu migală, cusut, pictat, vopsit, finisat manual până la ultimul detaliu... Era un soi de remember ai unei epoci uitate sau voit trecute cu vederea – fastul perioadei interbelice. Pentru Fondul Plastic lucrau, cu dublă tranzitivitate, artiști pe care orice casă haute couture din lume ar fi fost mândră să-i aibă în echipă. Era un altfel de a spune „eu nu sunt ca voi, nu mă îmbrac ca voi, nu port și n-am chef să cumpăr ceea ce-mi serviți voi prin magazinele comerțului socialist". Un spirit de frondă din partea cumpărătorilor și o îndrăzneală a artiștilor admisă de putere, făcută uitată de mult amintita cenzură... Produsele comercializate prin magazinele Fondului Plastic constituiau un soi de sindrom al „fetiței cu chibriturile" pentru privitorii în vitrine și o sursă de venituri destul de substanțiale pentru făcătorii lor. Altfel spus, toată lumea mulțumită. Dar de ce oare după '90 fenomenul Fondul Plastic e sublim, dar lipsește aproape cu desăvârșire?

RADIOGRAFII CULINARE

Răzbunarea pitpalacilor

Într-o dimineață, una dintre colege ne-a informat că la magazinul Vânătorul se găseau pui. Cum s-a terminat programul, am plecat către celebrul magazin, cu inima îndoită, pentru că trecuseră atâtea ore și nu credeam că voi mai găsi vreun fulg. Am ajuns și în magazin nu erau decât câteva persoane care priveau curioase la un galantar. Și aveau de ce. În niște cutii mari, din carton, se aflau o mulțime de puișori mici, de o zi sau două. Erau puișori de prepeliță, sau pitpalac! Mititei, aurii cu dungi negre și vioi, piuiau și se cuibăreau unul într-altul. Întreb ce-i cu ei și vânzătoarea îmi răspunde că sunt de vânzare. Întreb cât costă și ea spuse că-i trei lei bucata. „Păi, unul de găină e doi lei și e mai mare!", mai zise un domn. Mi-am zis să nu plec cu mâna goală și să fac și o plăcere copiilor care doreau un animăluț în casă, așa că, am cumpărat cinci puiuți. 15 lei aruncați, mi-am zis în gând. Înghesuiți într-o pungă, s-au încălzit și din când în când se auzea câte un piu-piu, spus cu cioculețul închis, a obosească și discreție. Acasă, am desfăcut punga și puișorii s-au împrăștiat rapid prin bucătărie. Copiii erau în culmea fericirii. Eu, nu. Toată lumea, inclusiv vecina a început să-și dea cu presupusul de ce vor mânca, unde și cum vor crește dihăniile. Atlasul zoologic a apărut ca prin minune și documentarea privind mărimea și arealul păsărilor s-a făcut imedit. Dezamăgirea în ceea ce privește mărimea ei, a fost alungată și s-a considerat că, dacă e mică e mai bine. Deci, puii au fost cazați, într-un loc liber, între aragaz și peretele cu geam. S-au tocmit imediat așternuturi curate dintr-un ziar și li s-a limitat accesul în bucătărie printr-un tocător reformat. Le-am dat mălai și apă, au băut, au mâncat și apoi s-au strâns unul în altul și s-au culcat. Și noi. A doua zi, nici nu m-am trezit bine că băiatul cel mic a întrebat ce fac puii. M-am dus să verific și, ce era să facă? Piuiau, mâncau și făceau mizerie. A trecut ceva timp și puii au crescut în răsfăț și iubire nemăsurată. Hrăniți cum trebuie, le crescuseră pene și fulgi dar, pentru că n-aveau mamă să-i învețe cum să-și curețe singuri tecile de la fulgi, arătau groaznic, parcă erau mâncați de molii. Aveau și fețele rușinate de goliciunea lor. Până într-o zi când, băiatul cel mic a început a-i peria de teci și, spre încântarea noastră și a lor, minunații fulgi s-au răsfirat și le-au acoperit corpul. Erau tare frumușei. Curând și-au schimbat și limbajul. Nu mai piuiau, scoteau niște sunete ciudate, necunoscute nouă. S-au mai înălțat și între ei a început să se stabilească o ierarhie. Se băteau de zor! Am dedus că, erau prepeliței! La câteva zile au început să cânte noaptea! Adică, scoteau niște sunete cumplite, care puteau fi ușor confundate cu strigătul de „ajutoor!", al unei persoane puțin răgușite. Și aici am dat vina pe faptul că, nu aveau de unde să învețe graiul prepelițesc, să strige și ei „pitpalac!" și strigau cum puteau! Dacă trebuia să strige, strigau! Da, dar nu trebuia să strige noaptea! Or, pe ei îi apuca talentul în miez de noapte! Se semețeau pe piciorușe, lăsau aripioarele, ușor, în jos, întindeau gâturile, închideau ochișorii și... slobozeau din toți rărunchii strigătul întâi ascuțit, apoi răgușit, de ajutor. Se cutremurău toți vecinii! Iar noi, rădeam sub cearșafuri. Această situație nu mai putea continua. Vecinul de la șase, avea copil mic și nu putea să doarmă din cauza strigăciosilor. Marea problemă era pe capul meu. Eu trebuia să vorbesc cu băieții și să-i conving de necesitatea transformării lor în friturici. Nu le puteam da drumul în natură întrucât nu erau adaptați și i-ar fi mâncat pisicile, sau ar fi murit de foame dar nici nu-i mai puteam ține pentru că făceau scandal și ne dădeau afară din bloc! Protestele au fost vehemente și chiar cu lacrimi. Așa că, m-am învoit două ore de la serviciu și am ajuns mai devreme acasă. Am rugat un vecin să mi-i taie și până la șapte seara, când au venit copiii de la școală, erau la cuptor, numai buni de mâncat. Pregătisem și un orez delicios. Vorba vine, pentru că prepeliții erau prea tari, pietroși! De geaba i-am îmbrăcat în felii de costiță și le-am pus un pahar de vin în tavă! Nu se dădeau mâncați! Băieții s-au lăsat cu greu convinși să guste din ei. După cum se strâmbau, am înțeles că erau mulțumiți de felul cum îi antrenaseră de erau așa tari la mușchi! Am aflat că zburau prin casă mai ceva ca reactoarele, când nu eram eu. Ba, cel mic mi-a zis că s-au făcut tari ca să se răzbune pe mine pentru că i-am ucis.

Veronica BECTAȘ

ADVERSARI GREI ÎN CUPELE EUROPENE PENTRU VICTORIA ȘI FLACĂRA MORENI

La Geneva a avut loc tragerea la sorți a meciurilor din Cupele Europene pentru sezonul 1989-1990, echipele românești având șansă doar pe jumătate. Campioana țării, Steaua, în același timp finalista ultimei ediții a Cupei Campionilor Europeni, a primit ca adveresar pe Fram Reykjavik, din Islanda, în timp ce finalista Cupei României, Dinamo București, urma să întâlnească învingătoarea meciului din turul preliminar dintre Dinamo Tirana (Albania) și Cernomoreț Burgas (Bulgaria). Dacă adversarele celor două rivale sunt facile, sorții au fost duri cu reprezentantele României în Cupa UEFA. Concret, Flacăra Moreni urmează să întâlnească pe FC Porto, câștigătoare a Cupei Campionilor în urmă cu două sezoane, în timp ce Victoria se va întâlni cu o altă forță a Europei, echipa spaniolă Valencia.

În presa sportivă a vremii, ecourile erau optimiste, toți gândindu-se în primul rând la „condițiile oferite de conducerea de Partid și de Stat". Vicepreședintele de atunci al Stelei, fostul mare handbalist Cristian Gațu, declara: „Fără a fi un nume cunoscut, Fram Reykjavik este, totuși, un adversar dificil. De fapt, orice meci din această fază a cupelor europene este greu, mai ales la start. Iar când spun asta mă gândesc la ultimele reușite ale fotbalului islandez, unul ambițios, tipic nordic, bazat pe angajament. Vom avea nevoie de concentrare, fără a subestima în vreun fel adversarul. În primul rând, trebuie ca Steaua să-și reconfirme poziția fruntașă din elita fotbalului European, avem un blazon de apărat".

Oficialul lui Dinamo, Nicolae Mureșan, era încrezător, deși adversarul încă nu era cunoscut: „Până la finalul barajului, ne gândim la ambele variante. Dinamo Tirana este mult mai cunoscută decât finalista Cupei din Bulgaria, însă nici Cernomoreț Burgas nu este de neluat în seamă. Ambele sunt echipe solide, de forță, care țintesc să realizeze performanțe. Știm perfect acest lucru și ne vom pregăti în consecință, cu toată seriozitatea. Condiții avem, clubul ne sprijină din toate punctele de vedere. Echipa a ajuns la maturitate, iar acest lucru ne dă încredere". În schimb, optimism mascat în privința șanselor de calificare ale echipelor din Cupa EUFA, Victoria București și Flacăra Moreni.

„Este binecunoscută valoarea fotbalului spaniol. Valencia este un adversar redutabil, au jucători cu mare experiență internațională și, implicit, în cupele europene. Totuși, eu sunt optimist în privința calificării. Jucăm prima manșă în deplasare iar asta ne oferă o șansă în plus în situația unui rezultat bun în Spania", declara vicepreședintele secției de fotbal de la Victoria, Radu Matei. În schimb, căpitanul celor de la Flacăra Moreni, fostul dinamovist Marin Dragnea, nu dădea mari șanse echipei sale: „Sorții nu au fost favorabili, ne-au adus în față una dintre cele mai puternice echipe din Europa, recent câștigătoare a Cupei Campionilor.

Este adevărat, portughezii nu mai au echipa de atunci, mulți jucători de valoare au plecat, se află la schimbul de generații. Chiar și în aceste condiții, noi nu ne propunem decât să facem o figură cât mai frumoasă, să ne mulțumim suporterii și conducătorii".

Prima manșă din ediția 1989-1990 a cupelor europene se va desfășura în data de 13 septembrie, în timp ce retururile sunt programate două săptămâni mai târziu.

Daniel STAN

Stadionul din Ghencea era gata pentru un nou start în Cupa Campionilor Europeni FOTO: Revista SPORT

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Ceaușescu, garantul comunismului tradițional

La 7 iulie 1989, El Pais publica un articol scris de Pilar Bonet, trimis special al publicației la București, cu ocazia summit-ului alianței militare estice.

„În cadrul summit-ului Pactului de la Varșovia, președintele român, Nicolae Ceaușescu se va prezenta ca și garantul comunismului tradiționalist, în încercarea de a da acestei entități o mai amplă dimensiune politică și o structură în acord cu demilitarizarea relațiilor dintre Est și Vest. Aceasta este impresia generală care predomina în mediile diplomatice, înainte de sosirea de aseară a liderului sovietic, Mihail Gorbaciov, care va asista la reuniunea Comitetului Politic Consultativ al Pactului de la Varșovia, ținut în capitala României astăzi și mâine.

Summit-ul va fi deschis de discursul, în calitate de amfitrion, al lui Ceaușescu, și se va continua cu o aglomerată zi de lucru, care se va prelungi și duminică, printr-o sesiune de jumătate de oră, urmată de semnarea comunicatului final, asupra căruia, potrivit unor surse diplomatice din interior, există dispute. Zvonurile spun că acesta ar reprezenta răspunsul la ultimele propuneri făcute de președintele SUA, George Bush, și o propunere de modificare a conceptului de organizație militară a Estului, cu scopul de a-l aduce mai „aproape de popor". Șeful Institutului European din URSS, Vladimir Erofeev s-a plâns în mod public că, spre deosebire de NATO, Pactul de la Varșovia nu are organe consultative și de coordonare, secretariat internațional, comitete sau reprezentanțe permanente ale țărilor aliate.

Structuri militare multilaterale

„Organele sale politice, Comitetului Politic Consultativ și Comitetul Miniștrilor de Apărare, se reunesc sporadic. Nu există un secretariat internațional. Nu există Parlament, nici misiuni permanente, nici măcar sediu. Există doar structurile militare unilaterale," spune Erofeev.

Respins de Occident din cauza politicii duse în privința drepturilor omului, Ceaușescu încearcă să introducă în programul summit-ului o dezbatere informală între secretarii generali ai partidelor comuniste pentru apărarea pozițiilor ideologice care sunt vizate de reforma URSS-ului. Surse din interior spun că Ceaușescu speră să atragă de partea lui RDG-ul și Cehoslovacia.

În timpul lui Leonid Brezhnev, Ceaușescu, aflat la putere din 1965, a făcut notă discordantă prin constantele sale afirmații de suveranitate și chemare a superputerilor la dialog. Și-a păstrat această poziție până la venirea la putere a lui Gorbaciov. Totuși, în fața forurilor internaționale, prestigiul regimului ceaușist era profund știrbit din cauza autoritarismului politicii interne.

Ceaușescu insistă să reintroducă conceptele tradiționaliste și staliniste ale marxismului. Liderul a subliniat „caracterul muncitoresc" al partidului, a condamnat pluripartitismul numindu-l o încercare de eliminare a partidelor comuniste și s-a pronunțat împotriva „micșorării proprietății industriale și agricole socialiste" în scopul de a se reveni la „anumite forme de proprietate capitalistă, cum este mica proprietate". Acest lucru, potrivit lui, ar însemna o „involuție de câteva decenii".

Periculoasa toleranță

Schimbările din Ungaria, care din punctul de vedere al Bucureștiului reprezintă un dușman, și succesele din China sunt elemente pe care Ceaușescu le poate folosi pentru a demonstra că partidul și puterea sunt în pericol atunci când toleranța este extinsă. în acest sens, România nu are probleme.

Politica sa represivă, contestată de voci răzlețe, printre care și cele ale unor înalți oficiali comuniști căzuți în disgrație, a făcut României deservicii, aducând în luna aprilie întreruperea negocierilor pentru acordul comercial și de cooperare cu CEE.

România a anunțat că are capacitatea să construiască arme atomice, deși nu intenționează să le utilizeze. Acest anunț a mai fost făcut de Ceaușescu în fața unei delegații maghiare conduse de Károly Grósz. Maghiarii nu au știut cum să interpreteze vestea, ca pe un semn de dezvoltare a țării vecine sau ca pe o amenințare voalată. Moscova, pe de altă parte nu s-a preocupat să comenteze dezvăluirea.

InfoMina

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Pledoarie pentru hipism

Doina Otrocol din București, Str. Sergent Năstase Pamfil nr. 20, Sectorul 2, ne scrie că, „datorită uzurii avansate a țevii de alimentare cu apă a imobilului în care locuiesc, s-a dispus de către ICRAL Colentina înlocuirea ei. Lucrarea, încredințată spre execuție Șantierului nr. 3, a fost raportată ca efectuată, iar banii – virați din fondul de reparații – însușiți de acesta. La zecile de insistențe venite din partea locatarilor, ICRAL Colentina a hotărât astuparea unei țevi de apă din vechea instalație. Rezultatul? Și-n momentul de față suntem tot fără apa necesară activităților zilnice". Se pare că „robinetul" nepăsării și al amânărilor repetate a rămas deschis, în ciuda multor intervenții la factorii de resort.

●●●

„Ca și oina, călăria este un sport tradițional în țara noastră, cu efecte benefice, educative, pentru cei ce-l practică. Implică un autocontrol desăvârșit din partea călărețului, cere multă sârguință, îndemânare și pricepere. Este poate printre puținele sporturi unde rezultatele depind, în exclusivitate, de cei doi parteneri. Totodată, concursurile hipice sunt și puținele ocazii de a cunoaște și valoarea genetică a cailor, dar și munca din cluburile și asociațiile sportive hipice din țară. Din păcate, ea este rar sau aproape deloc cunoscută, intrând într-un con de umbră fără explicații. De aceea, mi se pare firesc să pledez pentru reconsiderarea și reactualizarea pe plan național, a acestui sport, cu atât mai mult cu cât prima etapă a Campionatului de călărie juniori și fete de la Craiova a trecut neobservată și neconsemnată." Semnează Ștefan Vasile Stănescu, de la Asociația hipică sportivă „Dragoș Vodă" din Roman.

●●●

„În luna februarie a.c., am cumpărat de la magazinul universal din comună o motocositoare, care are ca termen de garanție un an. Cu toate că am respectat condițiile impuse de cartea tehnică, utilajul nu vrea să funcționeze la parametrii proiectați. Din convorbirile telefonice la Metrom Brașov, șeful atelierului Service mi-a dat de înțeles că nu intră în obligațiile sale de serviciu deplasarea la domiciliul clientului și, în consecință, ar trebui să ajung cu utilajul la ei. Întrucât în zonă nu există un atelier de reparații, iar eu nu dispun de mijloace proprii de transport, îmi este imposibilă soluția. Oare faptul că produsul se află în garanție nu crează obligații pentru producător? Cositul este în toi, iar eu vreau să lucrez cu motocositoarea, nu să mă fotografiez cu ea!" Ar fi vremea ca Nicolae Rat din comuna Bucureșci, județul Hunedoara să primească ajutor în timp util, până nu trece campania de vară. O firmă care se respectă, așa cum este și Metrom, așa procedează?! Așteptăm.

●●●

Ionel Agache din Galați, cartier I.C. Frimu, bloc O 3, ap. 38, după ce și-a adus acasă noul frigider a constatat că nu răcește. „La reprezentanță în loc să mi se remedieze defecțiunea mi-au dat un sfat: să sesizez în scris Întreprinderii mecanice Sadu, Bumbești-Jiu, care în afara confirmării de primire, n-a mai dat nici un semn. Până când?" Poate până vin zile mai... reci!

●●●

La începutul lunii iunie am găsit tăblița indicând Strada Timuș Nicolae înlocuită cu o alta, pe care era specificat Colinicul Mic. Necazul vine nu de la schimbarea denumirii, ci de faptul că noi nu mai figurăm legal la această adresă, nefiind nicăieri specificată modificarea. Ca să nu mai vorbim că am căutat cu mult sârg în dicționar cuvântul „colinic", fără să-l găsim. Oare s-au epuizat toate sursele de inspirație în denumirea unei străzi?", ne întreabă Eugen Moraru din București, Str. Timuș Nicolae (totuși!), nr. 9, Sectorul 4.

Reghina Vârvici
Flacăra, nr. 27/1989

tv 7 iulie 1989

19:00 Telejurnal

19:25 Epoca Nicolae Ceaușescu – Epoca marilor înfăptuiri revoluționare

Întărirea și dezvoltarea proprietății socialiste – factor obiectiv al progresului multilateral al patriei.

Documentar. Redactor Alexandru Stark

19:45 România în lume. Documentar

Redactor Felicia Meleșcanu

20:05 Tezele și orientările formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu - program de muncă și acțiune revoluționară. Rolul centrelor industriale în cadrul planificării și conducerii economice.

Redactor George Ghidrigon

20:25 Copiii cântă patria și partidul. Program muzical-literar-coregrafic în interpretarea unor formații pionierești și ale șoimilor patriei, laureate ale Festivalului național „Cântarea României".

Redactor Eugen Patriche

20:45 Învățământ – Cercetare – Producție. Calitatea pregătirii – în oglinda promoției de bacalaureați.

Redactor Ion Chițulescu

21:05 Unvers, materie, viață. Emisiune de educație materialist-științifică. Din tainele pădurii. Redactor Ștefania Bratu

21:35 Formații muzicale ale radioteleviziunii române în concert pe platforma industrială a orașului Medgidia (partea a II-a). Dirijor Paul Popescu

Redactor Adriana Rogovschi

21:50 Telejurnal

22:00 Închiderea programului

vremea

În țară, vremea a fost călduroasă, cu cerul variabil, mai mult senin. Izolat, în zona de munte, s-au semnalat averse de ploaie, însoțite de descărcări electrice și grindină. Vântul a suflat slab până la moderat, cu unele intensificări la munte și în zonele de depresiune. Temperatura aerului a prezentat o ușoară creștere față de zilele precedente. Minimele nopții s-au situat între între 14 și 22 grade, iar maximele diurne au fost cuprinse între 27 și 36 de grade. La București vremea a fost călduroasă, cu vânt în general slab. Cerul a fost mai mult senin, dar a prezentat înnorări spre seară și în cursul nopții. Temperaturile minime nocturne au oscilat în jurul valorii de 20 de grade, iar maximele zilei au atins valoarea de 35 de grade Celsius.

SÂ RÂDEM CU EI!

Câteva întrebări adresate la Radio Erevan și răspunsurile:

Întrebare: „Cum se îmbracă eschimoșii?".

RE: „Repede".

●●●

Întrebare (un tânăr soț): „Există o soție ideală?"

RE: „Desigur! Este soția care reușește să-și scoată soțul din încurcăturile pe care nu le-ar fi avut dacă nu era însurat".

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Încadrăm urgent șef birou aprovizionare și stație de calcul sau analist, cu domiciliul stabil în București. Condițiile de încadrare conform legii 12/1971.

Centrala Industrială Mecanică și de Articole Casnice București încadrează conform legii 12/1971, următoarele categorii de personal: inginer principal specializarea TCM, mecanică, construcții, economist principal pentru activitatea de retribuire și pentru activitatea financiar-contabilitate.

ICVB „Pasteur" cu sediul în București, Calea Giulești nr. 333, sector 6, scoate la concurs un post de farmacist pentru colectivul de la Craiova. Condiții: buletin de Craiova și respectarea prevederilor Legii nr. 57/1974 și a Legii nr. 12/1971. Termenul de înscriere, 30 de zile de la data apariției anunțului din ziar.

Institutul pentru Ocrotirea Mamei și Copilului, cu sediul în Bd. Lacul Tei nr. 120, sectorul 2 București, încadrează conform Legii 12/1971 următorul personal: instalator sanitarist, instalator de încălzire centrală, zidar faianțar, agent contractări achiziții, magazioner.

Întreprinderea de Utilaj Chimic Grivița Roșie, Calea Griviței nr. 357, sector 1, încadrează urgent: inginer profil construcții industriale și civile, cu experiență în activitatea de investiții, cu respectarea condițiilor legii 12/1971, prin transfer, având domiciliul stabil în domiciliul București. Relații suplimentare la sediul întreprinderii.

VÂNZĂRI

Sufragerie Biedermayer, sculptată, aparat foto Zenit TTL, televizor Opera cu lămpi rezervă, lustră bronz cu 5 brațe, saltea pneumatică, heliogravuri.

Aspirator Buran, mașină de cusut Singer electrică, frigider Minsk, aragaz, diverse mobile, totul în perfectă stare.

Vând motocicletă Jupiter 4 cu ataș, geacă antilopă, benzi imprimate microfon. Cumpăr Skoda 120 L, rulaj mic, magnetofon Sony T.C. 630.

amintiri

DUMINICA

participați cu cît mai multe bilete!

Duminică, 6 august, prima tragere Loto a lunii august ● Autoturisme și importante sume de bani, participînd exclusiv cu bilete avînd taxa unică (10 lei) ● Se poate cîștiga și cu numai 2 numere! ● Ultima zi de participare, sîmbătă, 5 august!

Județul Alba

ORIZONTAL: 1) Măreț și pitoresc cadru natural – Oraș, menționat documentar pentru prima oară în 1271; din secolul al XVIII-lea devine, prin școlile sale, important centru de cultură. 2) Unul din principalele centre ale industriei extractive a minereurilor auro-argintifere (3 cuv.). 3) În cerdac – Oraș în care sunt monumentele istorice; statuia lui Avram Iancu; cartierul general al legiunii Auraria Gemina; casele tribunilor ș.a. 4) Unde ultrascurte – Aflate în vacanță – Macaz. 5) Mari păsări sălbatice – Manuela alintată. 6) Dânsele – Atestat documentar din 1293, în perioada 1710 – 1920 a fost reședință de județ – În centru la Abrud. 7) „Terasa", un camping situat în parcul orașului Sebeș – Însoțește o ceremonie. 8) Dughie (reg.) Rocă metamoforică, compusă din cuart, feldspat și mică. 9) A dușmăni – Ocna..., stațiune balneară permanentă în apropiere de orașul cu același nume din județul Alba – Vocale. 10) Cu ei se încununau odinioară eroii și poeții – ... din Zlatna – Acela. 11) Din bucium – Vestite sunt cele din podgoriile cu vinuri seci de pe Târnavele și Mureșul mijlociu – Important centru industrial. 12) Ostășească – Tria!

VERTICAL: 1) Situat la 20 km de Detunatele, atestat documentar din 1271, a devenit oraș liber în 1491 – Așezare dacică, ridicată la rangul de municipiu în timpul cuceririi romane. 2) În cea numită „Poduri" din Câmpeni, se află locul unde s-au întâlnit Avram Iancu și Nicolae Bălcescu – Prezenți în viile de pe Mureș și Târnave. 3) În cuib – Loc pentru băi de soare. 4) Bun pentru transport cereale – Arbori fructiferi – Serviciu central. 5) Gospodarii frumoaselor noastre orașe – Foarte mult. 6) La cinema – Printre monumentele naturii din Blaj se numără Teiul lui Eminescu, Grădina Botanică, precum și stejarul acestui vestit luptător – Primește. 7) Localitate din județul Maramureș – Uniuni – Curele. 8) Localitate din județul Alba – ... și alta în județul Cluj. 9) Șantier – Nelipsit an de an de la vestitul „târg de fete" de pe muntele Găina. 10) Viteji (fig.) – Din Blaj – ... la Făgăraș. 11) Cel mai bun – În anul 1975 a sărbătorit 2000 de ani de existență atestată documentar (2 cuv.). 12) Aflată în centrul munților Apuseni, această peșteră este cel mai reprezentativ monument al naturii din țara noastră.

Calendar 1989

Scînteia – Jurnalul României 1989 – acum douăzeci de ani

Director: Marius Tucă **Editori:** Lavinia Betea (șef secție Istorie recentă), Cristina Diac, Florin Mihai, Ilarion Țiu, Alexandra Zotta (redactori secția Istorie recentă) **Design:** Daniel Borangic **Redacția:** Irina Munteanu, Claudia Dămboveanu, Șerban Cionoff, Daniel Stan, Veronica Bectaș, Eliza Dumitrescu, Adela Cristina Teodorescu, Andrei Stoicu, Ramona Vintilă **Fotografii:** AGERPRES, Arhivele Naționale **Ilustrație:** Mihai Stănescu **Telefon:** 021 318 20 37
e-mail: istorie.recenta@jurnalul.ro **Layout:** Carmen Diculescu **Procesare imagine:** Ileana Caloteasa, Robert Tătaru **Corectură:** Daniela Ionescu, Emanuela Bargan, Mihaela Coaje **Tiparul executat la:** Tipografia INTACT

Pagini realizate cu sprijinul AGERPRES – Agenția Națională de Presă AGERPRES